KOMUNIKAT

Lepsza przyszłość obszarów wiejskich w Europie: w petycji wezwano do podjęcia pilnych działań w sprawie LEADER/RLKS

Bruksela, dnia 31 marca 2025 r. – W dniu dzisiejszym organizacje rozwoju obszarów wiejskich, lokalne grupy działania (LGD) oraz obywatele z całej Europy wystosowali petycję, w której wzywają Komisję Europejską do wzmocnienia LEADER/RLKS jako kluczowego filaru unijnej polityki i finansowania obszarów wiejskich w kolejnych wieloletnich ramach finansowych (WRF). W związku z tym domagają się uznania LEADER/RLKS za horyzontalne narzędzie spójności terytorialnej oraz zapewnienia specjalnego, wyodrębnionego budżetu w ramach odpowiednich funduszy UE w kolejnych wieloletnich ramach finansowych (WRF), wykraczającego poza samą wspólną politykę rolną.

W czasie, gdy obszary wiejskie, niezależnie od tego, czy są przybrzeżne, wyspiarskie, oddalone, górskie czy wewnętrzne, stoją przed coraz większymi wyzwaniami – od stagnacji gospodarczej po zmiany demograficzne i wykluczenie cyfrowe – petycja wzywa decydentów UE do zapewnienia długoterminowej stabilności finansowej LEADER/RLKS, rozszerzenia jego roli poza rolnictwo oraz wzmocnienia jego pozycji jako narzędzia zarządzania partycypacyjnego na rzecz spójności terytorialnej i demokratycznego zaangażowania.

> *"Od ponad 30 lat LEADER/RLKS wzmacnia pozycję społeczności wiejskich, umożliwiając im projektowanie i wdrażanie rozwiązań dostosowanych do ich potrzeb. Jednak niepewność finansowa i przeszkody administracyjne zagrażają obecnie temu ważnemu narzędziu" – powiedział Piotr Sadłocha, prezes ELARD (Europejskiego Stowarzyszenia LEADER na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich). "W tej petycji wzywamy Komisję Europejską do zapewnienia, że partycypacyjny rozwój obszarów wiejskich pozostanie w centrum polityki UE".*

Bardziej spójne podejście do rozwoju obszarów wiejskich

Jednym z kluczowych wniosków płynących z naszych dyskusji była potrzeba większej spójności w sposobie wspierania obszarów wiejskich na szczeblu UE. Po raz pierwszy reforma polityki spójności jest prowadzona równolegle z WPR, niebieską gospodarką i europejską współpracą terytorialną. Czy może to być okazja do ponownego przemyślenia struktury rozwoju obszarów wiejskich w UE?
W ELARD tradycyjnie koncentrujemy nasze poparcie na polityce rolnej, dbając o to, aby LEADER pozostał silnym filarem WPR. Zdajemy sobie jednak sprawę, że rozwój obszarów wiejskich wykracza daleko poza rolnictwo – chodzi o dywersyfikację gospodarczą, spójność społeczną, zatrzymywanie młodzieży i przystosowanie się do zmiany klimatu. Długoterminowa wizja UE dla obszarów wiejskich (LTVRA) wymaga zintegrowanego podejścia, ale radzenie sobie ze złożonością wielu funduszy pozostaje wyzwaniem dla wielu lokalnych grup działania (LGD).

Kluczowe postulaty petycji

- Zapewnienie stabilnego i wystarczającego wsparcia finansowego dla LEADER/RLKS poprzez zapewnienie większego przydziału środków budżetowych w kolejnych WRF.
- Rozszerzenie LEADER/RLKS poza wspólną politykę rolną w celu włączenia jej do polityki spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i inicjatyw na rzecz cyfryzacji.
- Uproszczenie wdrażania wielofunduszowego dzięki zharmonizowanym ramom regulacyjnym dla LEADER/RLKS we wszystkich funduszach UE, z ujednoliconymi zasadami zarządzania finansami, audytu i sprawozdawczości.
- Uznanie LGD za kluczowe podmioty zarządzania terytorialnego, mające zasadnicze znaczenie dla reagowania w sytuacjach kryzysowych, transformacji cyfrowej i ekologicznej oraz przeciwdziałania dezinformacji na obszarach wiejskich.
- Wzmocnienie LEADER/RLKS w krajach kandydujących i sąsiadujących jako narzędzie demokratycznego zaangażowania i odporności społecznej.

Trwają działania rzecznicze

Równolegle z petycją przedstawiciele inicjatywy skontaktowali się z kluczowymi decydentami Komisji Europejskiej, w tym z wiceprzewodniczącą Komisji Europejskiej ds. spójności i reform, komisarzem ds. budżetu i administracji oraz komisarzem ds. rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Wysłano pisma, w których przedstawiono konkretne zalecenia dotyczące włączenia LEADER/RLKS do wielu funduszy UE, stabilności finansowej LGD oraz ograniczenia biurokracji.

> *"Z zadowoleniem przyjmujemy trwające dyskusje na temat kolejnych wieloletnich ram finansowych i jesteśmy w pełni zaangażowani w wniesienie naszej wiedzy fachowej" – dodał Sadłocha. "Zwróciliśmy się z formalnym wnioskiem o spotkania z komisarzami w celu omówienia, w jaki sposób LEADER/RLKS może nadal napędzać innowacje, spójność społeczną i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w całej Europie".*

Dołącz do ruchu

Petycja jest otwarta dla wszystkich osób, organizacji i decydentów, którzy wierzą w moc rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w budowaniu silniejszej, bardziej odpornej Europy wiejskiej.
Aby podpisać petycję i dowiedzieć się więcej o kampanii, odwiedź ten link.

W przypadku zapytań lub dalszych informacji prosimy o kontakt:
Marie Permingeat, kierownik ds. polityki i analiz, ELARD
Marie.permingeat@elard.eu
+32 487 57 25 28

<<<

Podejście LEADER

LEADER (Liaison Between Actions for the Development of the Rural Economy) to europejski program rozwoju obszarów wiejskich. Utworzony w 1991 r. jako uzupełnienie pierwszego filaru WPR w celu wspierania transformacji i dywersyfikacji obszarów wiejskich, obecnie stanowi oś przekrojową drugiego filaru. Program LEADER, którego minimalny budżet wynosi 5% z EFRROW w każdym państwie członkowskim, wspiera innowacyjne projekty, które są częścią lokalnej strategii rozwoju obszarów wiejskich, opracowywanych i wspieranych przez Lokalną Grupę Działania (LGD). Grupy te zrzeszają podmioty publiczne (np. wybranych przedstawicieli władz lokalnych) i podmioty prywatne (np. przedsiębiorstwa, spółdzielnie lub stowarzyszenia). Umożliwia on podmiotom lokalnym określanie priorytetów i działań na ich szczeblu (podejście oddolne), a nie narzucanie im gotowych środków.

ELARD

ELARD jest europejskim stowarzyszeniem reprezentującym prawie 2 600 Lokalnych Grup Działania (LGD) z 30 krajów, w tym z krajów sąsiadujących z Unią Europejską, które przyjęły i wdrażają metodologię LEADER w zakresie rozwoju lokalnego przez podmioty lokalne.

Aktywnie pracujemy nad tym, aby podejście LEADER było lepiej znane wśród europejskich decydentów i aby zaprezentowało je jako rozwiązanie, jakim może stać się dla wielu wyzwań, przed którymi stoją obszary wiejskie. Wspieramy rozwój lokalny kierowany przez podmioty i reprezentujemy interesy LGD wobec rządów krajowych i instytucji europejskich.

Od 1 stycznia 2025 r. ELARD jest prowadzony przez Polską Sieć Lokalnych Grup Działania Polska Sieć LGD.

Kontakt:

ELARD Aisbl
Avenue Reine Astrid 59B/9, 1780 Wemmel, BELGIA

***Piotr Sadłocha, Prezes Zarządu** - +48 604 578 892 - piotr.sadlocha@elard.eu*
***Marie Permingeat, kierownik ds. polityki i analiz** - +32 487 57 25 28 -marie.permingeat@elard.eu*